

“Somut dosya kapsamında; davacının davalı işyerinde 25.02.2015 - 10.11.2015, 25.07.2017- 18.09.2017, 02.10.2017 - 03.03.2018 tarihleri arasında toplam 1 yıl 3 ay 14 gün süre ile çalıştığı, davalı tarafça dosyaya ibraz edilen Ağustos/2018 puantaj ve ücret bordrosunda davacının ücreti son net saat başı 5,50-USD olarak gösterildiği tespit edilmiştir.

Diğer taraftan ...'e ait internet sayfası, dosya içeriğinde yer alan iş sözleşmeleri, birçok emsal dosyada bulunan bilgi ve belgelere göre ... çatısı altında bulunan şirketlerin Türkiye'deki projeleri ... adı ve namı altında yürütüldüğü ancak Türkiye'den götürülen işçilerin tek merkezden yönetildiği ve istihdam edildiği, davacının çalışması bulunduğunu iddia ettiği bu şirketler ile ... adresinin de aynı olduğu anlaşılmıştır.

Somut dosya kapsamında davacının Rusya'da yaptığı çalışma yönünden taraflar arasında bir hukuk seçimi anlaşması bulunduğu kabul edilmesi halinde, somut norm denetimi başvurusuna konu MÖHUK 27/1 maddesi uygulama alanı bulacaktır. Madde kapsamında somut olay bakımından kanun koyucu, uyuşmazlığı çözmek üzere hakime Rus hukukunu tespit ve olaya uygulama görevi vermiştir. Ancak, hukukun tespiti sadece ilgili Kanun maddelerini olaya uygulanması olmayıp bir bütün halinde ilgili ülkedeki içtihadı da araştırıp, tespit edip uygulamayı zaruri kılmaktadır. İş bu yükümlülük, iş mahkemelerinde görev yapan hakimler arasında dahi yeknesaklığı bozacak mahiyettedir. Yabancı hukukun araştırılarak somut olaya tatbiki gereği, sürekli güncellenerek değişme potansiyeline sahip yabancı hukuk kuralları ve içtihadı karşısında MÖHUK 27/1. maddesinin belirlilik ilkesine ait kriterleri taşımadığı kanaatine ulaşılmıştır. Bu kapsamda, kapsamı belirsiz iş bu Kanun maddesinin, yabancı hukukun içeriğinden habersiz iş sözleşmesinin tarafı işçiler açısından Anayasanın 13. maddesi bağlamında ölçsüz bir sınırlama içerdiği, Anayasanın 35. maddesindeki mülkiyet hakkını zedelediği, Anayasanın 36. maddesindeki adil yargılanma hakkını anlamsız hale getirdiği ve Anayasanın 49. maddesinde yer alan Devletin çalışanları koruma yükümlülüğüne aykırı olduğu kanaati ile iptaline karar verilmesi gerekir.

Öte yandan somut olayda uygulanması gereken MÖHUK 27/2 maddesi kapsamında da, tarafların hukuku seçimi yapmadıkları dönem bakımından da, Yargıtay'ın yukarıda yer verilen Hukuk Genel Kurulu Kararı gereği mutad işyeri olarak kabul edilen Rusya iş hukukunun araştırılarak tatbiki gerekmektedir. Bu madde kapsamında da, "Tarafların hukuk seçimi yapmamış olmaları hâlinde" kısmı ile MÖHUK 27/1. Maddesi kapsamında işçinin içeriğinden habersiz olduğu iş sözleşmesinde yer verilen "ilgili ülke hukukunun sözleşmeye uygulanacağına" dair düzenleme ile hiç bir fark olmadığı değerlendirilmektedir. Bir başka deyişle, Kanun koyucu 27.maddenin 1. fıkrası kapsamındaki belirsizliği, 2. fıkra kapsamında daha ileriye götürmüş durumdadır. Bu nedenle yukarıda yer verdiğimiz Anayasanın ilgili maddelerine aykırı olan bu fıkranın da iptali gerekir.

İlk derece İş mahkemeleri, İstinaf ve Yargıtay'ın ilgili dairesi önünde MÖHUK 27. maddenin 1. ve 2. fıkrasının tatbik edildiği bir çok dosya bakımından önem arz eden bu anayasaya aykırılığın somut norm denetiminde iptal edilmemesi halinde, davaları hak düşürücü süre nedeniyle reddedilen bir çok davacı bireysel başvuru yoluyla Anayasa Mahkemesine başvurabilecek, bireysel başvuru sonucu verilecek hak ihlali kararları ile işçi bazlı giderimin sağlanabileceği düşünülse dahi, bireysel başvurunun objektif etkisini görmek mümkün olmayacaktır.

Anayasanın başlangıç kısmında da yer verildiği üzere, her Türk vatandaşının bu Anayasa ile sağlanan hak ve özgürlüklerden eşit olarak faydalanma hakkı karşısında, aynı işi Türkiye'de yapan işçilerin hakları ile yabancı ülke hukukunun kapsam ve detayını bilmesi kendisinden beklenemeyecek işçilerin hakları arasındaki eşitlik bozulmuş olacaktır. Dahası bu eşitsizlik, iş sözleşmesinin güçsüz tarafı işçinin mülkiyet hakkını anlamsız hale getirmiş olacaktır.

Tüm bu gerekçelerle, 5718 sayılı Milletlerarası Özel Hukuk Ve Usul Hukuku Hakkında Kanun'un 27. maddesinin 1. ve 2. fıkralarının iptaline karar verilmesi gerekir.

SONUÇ VE TALEP:

1-5718 Sayılı Kanunun 27. maddesinin 1 ve 2. fıkrasının 2709 sayılı Anayasa'nın Başlangıç kısmı, 13. maddesi, 35. maddesi, 36. maddesi ve 49. maddesine aykırı olduğu ve iptali gerektiği kanaati ile bu hususta karar verilmek üzere dosyanın 6216 sayılı Anayasa Mahkemesinin Kuruluşu ve Yargılama Usulleri Hakkında Kanunun 40.maddesi kapsamında Anayasa Mahkemesi'ne gönderilmesine,

2-Anayasanın 152. maddesinin 1. fıkrasına göre Anayasa Mahkemesi bu hususta karar verene kadar davanın geri bırakılmasına karar verildi”